

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Lupea Georgeta în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2020, în cauza penală în privința lui

*Triboi Cătălin XXXXX, născut la
XXXXXXXXX, domiciliat în XXXXX, or.
XXXXXX, str. XXXXXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 01.11.2017 - 26.10.2018;

instanța de apel: 19.03.2019 - 12.02.2020;

instanța de recurs ordinar: 14.05.2020-15.12.2020.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 octombrie 2018, *cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală*, Triboi Cătălin XXXXX a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1), art. 189 alin. (3), lit. e), art. 287 alin.(2), lit. d), art. 349 alin.(1/1) Cod penal, fiindu-i stabilită următoarea pedeapsă:

- conform art. 151 alin. (1) Cod penal - 3 ani, 4 luni închisoare;

- conform art. 189 alin.(3), lit. e) Cod penal - 4 ani 8 luni închisoare și amendă 1388 unități convenționale.

- conform art. 287 alin.(2), lit.b) Cod penal - 2 ani închisoare;

- conform art. 349 alin.(1/1) Cod penal - 1 an închisoare.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, a fost stabilit lui Triboi Cătălin pedeapsa definitivă - 5 ani închisoare și amendă 1388 unități convenționale.

În conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, în cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită lui Triboi Cătălin a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, din 09

octombrie 2017 și pedeapsa definitivă, spre executare, s-a stabilit sub forma de 5 ani 24 zile închisoare și amendă 1388 unități convenționale, echivalentul a sumei de 69400 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

Sentința a fost atacată doar în privința lui Triboi Cătălin.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Triboi Cătălin și Mogla Firidun la data de 12 august 2017, aproximativ ora 07:00, aflându-se ambii pe XXXXX, mun. Chișinău, acționând cu intenție, încâlcind grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, își satisfăceau necesitățile fiziologice în stradă și la observația lui Stavschi Mihail de a înceta acțiunile huliganice, s-au apropiat de dânsul și Triboi Cătălin a început să-l numească pe acesta cu cuvinte necenzurate, iar Mogla Firidun a aplicat lui două lovituri cu pumnul peste cap, după care și Triboi Cătălin a aplicat lui Stavschi Mihail o lovitură puternică cu pumnul în regiunea capului, de la care Stavschi Mihail a căzut la pământ și a pierdut cunoștința

Triboi Cătălin, la data de 12 august 2017, aproximativ ora 07:00, aflându-se pe XXXXXXX, mun. Chișinău, acționând cu intenție directă, la observația lui Stavschi Mihail de a înceta acțiunile huliganice, a început să-l numească pe acesta cu cuvinte necenzurate, iar apoi a aplicat lui o lovitură puternică cu pumnul în regiunea capului, cauzând lui Stavschi Mihail conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2047/D din 23.09.2017, vătămare gravă a integrității corporale.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Triboi Cătălin a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin.(2), lit.b) Cod penal, individualizată prin „huliganism, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obraznicie deosebită, săvârșite de două persoane, cu aplicarea violenței asupra persoanei.

Totodată, prin acțiunile sale intenționate Triboi Cătălin XXXXX a comis infracțiunea prevăzută de art. 151 alin.(1) Cod penal, individualizată prin „vătămare intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viața.”

Triboi Cătălin, la data de 26.11.2017, aproximativ ora 09:51, aflându-se pe str. XXXXXXX, mun. Chișinău, în scopul sistării activității profesionale a subofițerilor Plucci Vladimir și Bejenari Oleg, persoane cu funcție de răspundere care se aflau în serviciul de menținere a ordinii publice și reacționare la solicitările cetățenilor în componența patrului auto „MAI 1102” în calitate de angajați ai BRO al DP al mun. Chișinău, manifestând o conduită antisocială și denigratoare față de colaboratorii poliției, i-a numit

cu cuvinte necenzurate, apoi a încercat să aplice o lovitură subofițerului Bejenari Oleg, tentativă care nu a putut s-o realizeze deoarece a reacționat subofițerul Plucci Vladimir, care a aplicat în privința lui Triboi Cătălin spray-ul lacrimogen din dotare în conformitate cu prevederile Legii privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc, nr. 218 din 19.10.2012. Continuând acțiunile sale ilegale Triboi Cătălin a ridicat de la pământ un bolovan, pe care l-a aruncat în direcția subofițerului Plucci Vladimir în scopul de a-i cauza vătămări ale integrității corporale, însă deoarece Plucci Vladimir s-a ferit de la traiectoria bolovanului, acesta a nimerit în parbrizul automobilului de serviciu de model „Daia Logan” n/î, XXXXX parcat pe partea carosabilă a străzii, deteriorând parbrizul.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Triboi Cătălin XXXXX a comis infracțiunea prevăzută de art. 349 alin.(1/1) Cod penal, individualizată prin „aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere ori a rudelor ei apropiate, fie nimicirea bunurilor acestora în scopul sistării activității lor de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violență sau a altei persoane, precum și aceleași acțiuni aplicate împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească sau a rudelor ei apropiate în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale”.

Tot Triboi Cătălin, la data de 07.05.2018, aproximativ ora 20:00, aflându-se în grădina publică din str. XXXXXXX, mun. Chișinău, acționând cu intenție directă, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin șantaj, s-a apropiat de minorul XXXXXXX și cunoscând că, acesta este elev și domiciliază în XXXXXXX, profitând de faptul că este minor și se află într-o poziție de vulnerabilitate, a cerut ca acesta să-i procure bere din mijloacele proprii, iar când partea vătămată a refuzat, a aplicat lui XXXXXXX o lovitură cu piciorul în regiunea feței, apoi a smuls din mâna minorului telefonul mobil de model „Samsung” la prețul de 1000 lei, pentru restituirea căruia și încetarea aplicării violenței a cerut să-i fie procurate băuturi alcoolice. Continuând acțiunile sale ilegale Triboi Cătălin a mai aplicat lui XXXXXXX două lovituri cu pumnul în regiunea feței, amenințînd-ul cu continuarea aplicării violenței și refuzul de a-i restitui telefonul mobil, ca rezultat a obținut și primit de la minorul XXXXXXX băuturi alcoolice, două sticle cu bere, cu cost total de 100 lei, procurate de către partea vătămată din mijloace proprii.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Triboi Cătălin XXXXX a comis infracțiunea prevăzută de art. 189 alin.(3), lit.e) Cod penal al RM, individualizată prin „șantaj, adică cererea de a transmite bunurile

proprietarului și săvârșirea acțiunilor cu caracter patrimonial amenințând cu violență, precum și cu aplicarea nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, urmate de dobândirea bunurilor cerute.”

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- procurorul în Procuratura mun. Chișinău, sediul Buiucani, Roșca Olesea, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 26.10.2018, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri în partea individualizării pedepsei penale inculpatului Triboi Cătălin, rejudecarea cauzei penale conform ordinii stabilite pentru prima instanța, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care lui Triboi Cătălin, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b), art. 151 alin. (1), art. 349 alin. 1/1, art.189 alin.(3) lit. e) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, în condițiile art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial, să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani cu aplicarea amenzii în mărime de 1388 unități convenționale, iar conform art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe să-i fie aplicat definitiv pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 12 ani și 24 zile cu amendă în mărime de 1388 unități convenționale;

- inculpatul Triboi Cătălin, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 26.10.2018, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie redusă pedeapsa;

- avocatul Lupea Georgeta în numele inculpatului Triboi Cătălin XXXXX, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 26.10.2018, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Triboi Cătălin XXXXX, să fie aplicate prevederile art.90 Cod penal;

- partea vătămată Stavschi Mihail a declarat apel împotriva sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 26.10.2018, prin care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei lui Triboi Cătălin, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră.

3.1. În motivarea apelului procurorul a indicat că:

- instanța de judecată corect a încadrat acțiunile inculpatului Triboi Cătălin în baza art. 287 alin. (2) lit. b), art. 151 alin. (1), art. 349 alin.(1/1), art.189 alin.(3) lit. e) Cod penal, însă pedeapsa aplicată a fost greșit individualizată, neproportionala faptelor și pericolului social al infractorului;

- instanța de fond nu a ținut cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și a altor persoane;

- pedeapsa aplicată în privința inculpatului Triboi Cătălin nu corespunde gravității faptei săvârșite și pericolului social pe care îl reprezintă acesta;

- pedeapsa stabilită lui Triboi Cătălin este neîntemeiată și individualizată contrar prevederilor art. 61 din Codul penal, nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și din partea altor persoane, or, infracțiunile contra vieții și sănătății persoanei reprezintă o pericolozitate și o frecvență sporită în prezent;

3.2. În motivarea apelului inculpatul Triboi Cătălin XXXX a indicat că:

- a recunoscut vinovăția incriminată în comiterea infracțiunilor comise, se căiește sincer de cele comise și a contribuit la descoperirea infracțiunilor;

3.3. În motivarea apelului avocatul Lupea Georgeta în numele inculpatului Triboi Cătălin XXXXX, a indicat că:

- cauza penală a fost examinată în procedura simplificată, iar pedeapsa aplicată este una prea dură, deoarece inculpatul a contribuit la stabilirea adevărului obiectiv pe cauza, recunoaște și se căiește sincer de cele comise, a comis toate infracțiunile într-o perioadă scurtă de timp, fiind într-o perioadă complicată familială, și consideră că scopul legii penale nu va fi atins prin izolarea totală de societate;

- infracțiunile comise de Triboi Cătălin sunt comise până la vârstă de 21 ani, perioada în care persoana trece perioada de maturizare și în acest sens, consideră că aflarea în stare de arest este un termen suficient pentru a face concluzii vizavi de cele comise.

3.4. În motivarea apelului partea vătămată Stavschi Mihail a indicat că:

- este de acord cu sentința contestată în partea care se referă la constatarea vinovăției și condamnarea inculpatului, însă nu este de acord sentință în partea care se referă la pedeapsa aplicată inculpatului, întrucât aceasta este prea blândă și nu corespunde scopurilor legii penale;

- pedeapsa aplicată acestuia, nu corespunde cerințelor art. 2, 7 și 61 Cod penal și nu va fi capabilă să restabilească echitatea socială, să asigure corectarea, și resocializarea condamnatului. De asemenea nu va putea asigura prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni;

- pedeapsa aplicată lui Triboi Cătălin nu este una echitabilă, deoarece inculpatul a susținut activ actele de violență verbală și fizică inițiate de către Mogla Firidun, cu toate că a avut posibilitatea nu numai de a evita implicarea sa în aceste acțiuni, dar chiar și posibilitatea de a opri actele criminale ale lui Mogla Firidun. Dimpotrivă, Triboi Cătălin chiar a preluat rolul de lider al acțiunilor criminale, aplicând violența periculoasă pentru sănătatea și viața

acestuia. Nici Triboi Cătălin și nici rudele acestuia, nu s-au interesat măcar de starea de sănătate a lui Mihail Stavschi;

- nici Triboi Cătălin și nici rudele acestuia nu au contribuit sub nici o formă la diminuarea consecințelor negative ale infracțiunii.

inculpatul Triboi Cătălin nu a recunoscut în totalitate vina ce îi era imputată, dar a recurs la recunoașterea vinovăției numai atunci când cauza se afla deja în judecată și când s-a convins că nu va mai putea scăpa nepedepsit. Anume conștientizarea faptului că totuși va fi pedepsit, a fost factorul decisiv care l-a determinat pe Triboi Cătălin să recunoască vinovăția. Prin urmare, recunoașterea vinovăției de către Triboi Cătălin nu s-a bazat pe conștientizarea caracterului prejudiciabil al faptelor săvârșite și prin urmare nu poate fi calificat ca fiind o manifestare a căinței sincere, și contribuție activă la descoperirea infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2020 a fost admis apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, sediul Buiucani, Roșca Olesea, apelul părții vătămate Stavschi Mihail, apelul inculpatului Triboi Cătălin XXXXX și apelul avocatului Lupea Georgeta în interesele inculpatului Triboi Cătălin, casată parțial sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26.10.2018, pronunța o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanța după cum urmează:

A fost aplicată inculpatului Triboi Cătălin XXXXXX, recunoscut vinovat pe art. 151 alin. (1), art. 189 alin. (3), lit. e), art. 287 alin. (2) lit. b), art. 349 alin. (1¹) Cod penal, în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial de pedepse, pedeapsa de 8 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 1388 unități convenționale.

În baza art. 85, 87 Cod penal, prin cumul de sentințe, a adăuga total la pedeapsa numită partea neexecutată a pedepsei stabilite inculpatului Triboi Cătălin prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 09.10.2017, stabilindu-i definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani 24 zile, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă 1388 (o mie trei sute optzeci și opt) unități convenționale, echivalentul a sumei de 69 400 lei, cu executarea separată a pedepselor stabilite.

În baza art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, urmare a constatării încălcării drepturilor inculpatului Triboi Cătălin privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, se reduce pedeapsa stabilită lui Triboi Cătălin XXXXXX, cu 74 zile.

În rest, sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26.10.2018 a fost menținută.

Termenul de ispășire a pedepsei stabilite lui Triboi Cătălin XXXXX a fost calculat de la data pronunțării prezentei decizii – 12.02.2020, cu includerea în acest termen a duratei aflării în stare de reținere și arest a acestuia, de pe 30.05.2018 până la 12.02.2020.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Triboi Cătălin în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, după indici calificativi - vătămare intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viața, în baza art. 349 alin.(1/1) Cod penal, după indici calificativi - aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere ori a rudelor ei apropiate, fie nimicirea bunurilor acestora în scopul sistării activității lor de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violență sau a altei persoane, precum și aceleași acțiuni aplicate împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească sau a rudelor ei apropiate în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale, precum și în baza art. 189 alin.(3), lit.e) Cod penal, după indici calificativi - șantaj, adică cererea de a transmite bunurile proprietarului și săvârșirea acțiunilor cu caracter patrimonial amenințând cu violență, precum și cu aplicarea nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, urmate de dobândirea bunurilor cerute.

Instanța de apel a stabilit că, examinând probatorul, consideră dovedită indubitabil vina inculpatului Triboi Cătălin de comiterea huliganismului, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșite de două persoane, cu aplicarea violenței asupra persoanei, acțiunile lor just au fost calificate în temeiul art.287 alin.(2), lit.b) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, au fost just calificate acțiunile inculpatului Triboi Cătălin în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, după indici calificativi - vătămare intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viața, în baza art. 349 alin.(1/1) Cod penal, după indici calificativi - aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere ori a rudelor ei apropiate, fie nimicirea bunurilor acestora în scopul sistării activității lor de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violență sau a altei persoane, precum și aceleași acțiuni aplicate împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească sau a rudelor ei apropiate în legătură cu participarea

acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale, precum și în baza art. 189 alin.(3), lit. e) Cod penal, după indici calificativi - șantaj, adică cererea de a transmite bunurile proprietarului și săvârșirea acțiunilor cu caracter patrimonial amenințând cu violență, precum și cu aplicarea nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, urmate de dobândirea bunurilor cerute.

Cu referire la individualizarea pedepsei inculpatului Triboi Cătălin XXXXXX, instanța de apel a reținut că, deși prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26.10.2018, instanța de fond a aplicat acestuia pedeapsa pentru fiecare infracțiune, a numit pentru concurs de infracțiune în temeiul art.84 Cod penal, o pedeapsa definitivă neproportională cu circumstanțele de fapt săvârșite, astfel, în acest sens, instanța de apel consideră necesar de a casa sentința primei instanțe.

Instanța de apel a constatat că, prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 09.10.2017, Triboi Cătălin a fost condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal la 130 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Prin răspunsul Biroului de probațiune Buiucani nr.2586 din 04.10.2018, Triboi Cătălin s-a aflat la evidentă organului de executare din data de 12.03.2018 în baza sentinței Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 09.10.2017 și a executat 32 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Instanța de apel a considerat că, pedeapsa stabilită lui Triboi Cătălin XXXXXX în baza sentinței judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 09.10.2017, nu a fost executată integral, fiind înlocuită pedeapsa neexecutată în formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 98 ore, cu închisoare, pe un termen de 24 zile.

Astfel, la pedeapsa numită în baza art. 151 alin. (1), art.198 alin.(3), lit. e), art.287 alin.(2), lit.b), art.349 alin.(1/1), sub formă de 8 ani închisoare, a fost adăugată total pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 09.10.2017, numindu-i pedeapsa definitivă, spre executare, în formă de închisoare pe un termen de 8 ani 24 zile închisoare și amendă 1388 unități convenționale, echivalentul a sumei de 69400 lei, cu executare separată a pedepselor stabilite.

Instanța de apel a constatat că, scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Triboi Cătălin, va fi pe deplin atins, doar prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani 24 zile cu executare în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 1388 unități convenționale.

De asemenea s-a constatat că în ședința instanței de apel, inculpatul Triboi Cătălin și avocatul acestuia, au invocat și au solicitat aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, constatarea condițiilor de detenție contrar art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Instanța de apel a stabilit că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 31.05.2018, a fost stabilit lui Triboi Cătălin XXXXX măsura preventivă – arestul preventiv pentru un termen de 30 zile, începând cu data de 30.05.2018 până la 29.06.2018, cu deținerea în penitenciarul nr.13 Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 28.06.2018, a fost prelungită arestul preventiv în privința lui Triboi Cătălin XXXX, pentru un termen de 30 zile, începând cu data de 29.06.2018 până la 29.07.2018.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28.06.2018, a fost prelungită arestul preventiv în privința lui Triboi Cătălin XXXX, pentru un termen de 30 zile, începând cu data de 29.06.2018 până la 29.07.2018.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25.07.2018, a fost prelungită arestul preventiv în privința lui Triboi Cătălin XXXX, pentru un termen de 30 zile, începând cu data de 29.07.2018 până la 28.08.2018.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24.08.2018, a fost prelungită arestul preventiv în privința lui Triboi Cătălin XXXX, pentru un termen de 30 zile, începând cu data de 28.08.2018 până la 27.09.2018

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25.09.2018, a fost prelungită arestul preventiv în privința lui Triboi Cătălin XXXX, pentru un termen de 30 zile, începând cu data de 27.09.2018 până la 27.10.2018.

La 26.10.2018, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani s-a pronunțat pe cauza penală de învinuire a lui Triboi Cătălin XXXXX.

Instanța de apel a menționat că, din răspunsul administrației Penitenciarului nr.13 Chișinău nr.7/Z02033/19 din 11.10.2019, rezultă că Triboi Cătălin s-a deținut în penitenciarul nr.13 Chișinău în următoarele perioade și celule: 05.06.2018 – 06.06.2018, în celula 17, 16 paturi, 31, 6 m², 06.06.2018 – 08.06.2018, în celula 38, 10 paturi, 22, 6 m², 08.06.2018 – 29.10.2018, în celula 78, 12 paturi, 24, 1 m², 29.10.2018 – 27.11.2018, în celula 73, 14 paturi, 33, 7 m², 27.11.2018 – 30.11.2018, în celula 165, 12 paturi, 22, 6 m², 30.11.2018 – 10.12.2018, în celula 123A, 10 paturi, 21, 1 m², 10.12.2018 –

11.12.2018, în celula 77, 12 paturi, 22, 4 m² , 11.12.2018 – până în prezent în celula 73, 14 paturi, 32, 7 m² .

Instanța de apel a notat că, pe prezenta cauza penală, de învinuire a lui Triboi Cătălin în baza art. 151 alin.(1), art.189 alin.(3), lit. e), art.287 alin.(2), lit.b), art.349 alin.(1/1) Cod penal, acesta s-a deținut în Penitenciarul nr.13 Chișinău, în legătură cu examinarea cauzei penale, de la 30.05.2018 până la data de 26.10.2018, data când a fost pronunțată sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26.10.2018, prin urmare, rezultă că Triboi Cătălin s-a deținut în Penitenciarul nr.13 Chișinău pe dosarul respectiv – 148 zile.

Instanța de apel a constatat că, pe parcursul detenției preventive în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, Triboi Cătălin a fost deținut în condiții absolut imposibil de suportat, cu atât mai mult nefiind întreprinse careva acțiuni în vederea remedierii acestor condiții, și readucerea lor la condițiile umane de detenție, fapt în legătură cu care Triboi Cătălin XXXXX a fost afectat grav drepturile și libertățile sale fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, iar în consecință fiindu-i aduse și daune sănătății, dar și daune morale iremediabile.

Instanța de apel a notat prevederile art. 225 alin. (4) Cod de Executare, „norma de spațiu locativ stabilit pentru un condamnat nu poate fi mai mică de 4 m²”, astfel contrar acestei norme, din materialele prezentate de administrație, se constată că norma respectivă nu a fost respectată, or, lui Triboi Cătălin XXXXXX nu i-a fost asigurată norma spațiului locativ de minim 4 m² în cadrul deținerii sale în celule din Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, cu atât mai mult că mai multe persoane fiind deținute în suprafața vizată, care include mai multe paturi, masa, lavoarul și veceul.

Instanța de apel a notat practica CEDO, în cauzele privind condițiile inumane și degradante de detenție în Penitenciarele din Republica Moldova astfel că în cauza Baștovoi vs Moldova, Curtea a subliniat natura recurentă a problemelor legate de condițiile proaste de detenție în Penitenciarul nr. 13 din Chișinău. CEDO a observat că ea a indicat anterior autorităților că acestea urmează să adopte măsuri adecvate pentru a pune capăt a ceea ce pare a fi o problemă sistemică (Cristioglo c. Moldovei, 26 aprilie 2016). Rapoartele întocmite de Ombudsman și CPT în perioada când reclamantul a fost deținut în penitenciar indică că în această instituție condițiile proaste de detenție predomină. Curtea a observat că Guvernul nu a prezentat nici o dovadă în susținerea afirmației sale că au avut loc îmbunătățiri considerabile în ultimii ani. Curtea a constatat că pe durata detenției sale în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, reclamantul a fost supus condițiilor de detenție de o severitate care depășește nivelul inerent de suferință în detenție și că a avut

loc violarea Articolului 3 din Convenție. Curtea a atenționat că ea a examinat în mod repetat dacă există un recurs eficient în Moldova în ceea ce privește alegațiile privind condițiile proaste de detenție și a constatat cu fiecare ocazie că remediile la care s-a referit Guvernul erau ineficiente pentru persoanele, care continuă să fie deținute în condiții incompatibile cu Articolul 3 din Convenție. Curtea nu a găsit motiv să se depărteze de la aceste constatări în cazul din speță. Corespunzător ea a constatat că a avut loc violarea Articolului 13 în conjuncție cu Articolul 3.

Instanța de apel a constatat deținerea lui Triboi Cătălin, în condiții inumane și degradante de detenție, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, astfel că în acest sens, urmează a fi redusă pedeapsa principală stabilită inculpatului Triboi Cătălin, în baza art. 151 alin.(1), art.189 alin.(3), lit. e), art.287 alin.(2), lit.b), art.349 alin.(1/1) Cod penal, sub formă de 8 ani 24 zile închisoare, pentru perioada aflării în stare de arest preventiv de pe 30.05.2018 până la 26.10.2018, cu 74 zile (148 zile deținut în condiții contrare art. 3 CEDO : 2 = 74 zile).

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Lupea Georgeta în numele inculpatului, prin care invocând ca temei pentru recurs ordinar prevederile pct.6) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2020 și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie micșorată pedeapsa inculpatului până la 5 ani închisoare, cu aplicarea art.90 Cod penal, fie trimiterea cauzei la rejudecare.

5.1. În motivarea recursului avocatul Lupea Georgeta în numele inculpatului a invocat că:

- pedeapsa aplicată este prea dură în raport cu personalitatea lui Triboi Cătălin și circumstanțele comiterii tuturor acțiunilor;
- cauza penală a fost examinată în procedura simplificată, prevăzută de art.364 CPP - judecarea pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.
- prin acțiunile sale inculpatul a contribuit la stabilirea adevărului obiectiv pe cauza;
- instanța de apel a admis o eroare în calculele efectuate și a redus pedeapsa lui Triboi Cătălin doar cu 74 de zile.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, pe marginea recursului declarat, procurorul S. Crijanovschi, a depus referință prin care a solicitat respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei definitive inculpatului, din următoarele considerente:

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Reieșind din recursul declarat de către avocatul Lupea Georgeta în numele inculpatului, se constată că acesta este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), Cod de procedură penală, invocând următoarele cazuri de casare: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;*

La caz, din textul recursului ordinar declarat se constată că, autorul acestuia invocă dezacordul cu decizia recurată prin prisma faptului că instanța de apel la emiterea deciziei nu a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale inclusiv în partea individualizării pedepsei.

Verificând criticele expuse de autorul cererii de recurs, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt întemeiate, deoarece instanța de al doilea grad de jurisdicție judecând cauza în ordine

de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție care conține concluzii contradictorii în raport cu circumstanțele de fapt stabilite la caz. În cele din urmă, de către instanța de apel au fost formulate unele concluzii nefondate, iar prin aceasta, *inter alia*, nu a fost respectată întocmai cerința de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Efectuând o analiză textuală a părții motivante a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de apelant, în raport cu motivele invocate de părți și circumstanțele reale ale acestei cauze.

Sub acest aspect, instanța de recurs evidențiază că, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Triboi Cătălin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1), art. 189 alin. (3), lit. e), art. 287 alin. (2) lit. b), art. 349 alin. (1¹) Cod penal, în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial de pedepse, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de pedeapsa de 8 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 1388 unități convenționale.

Potrivit art. 85, 87 Cod penal, prin cumul de sentințe, instanța de apel a adăugat total la pedeapsa numită partea neexecutată a pedepsei stabilite inculpatului Triboi Cătălin prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 09.10.2017, stabilindu-i definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani 24 zile, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă 1388 (o mie trei sute optzeci și opt) unități convenționale, echivalentul a sumei de 69 400 lei, cu executarea separată a pedepselor stabilite.

Instanța de apel, în baza art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, urmare a constatării încălcării drepturilor inculpatului Triboi Cătălin privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, a redus pedeapsa stabilită lui Triboi Cătălin cu 74 zile.

În rest, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26.10.2018 a fost menținută.

Termenul de ispășire a pedepsei stabilite lui Triboi Cătălin XXXXX a fost calculat de la data pronunțării prezentei decizii – 12.02.2020, cu

inclusiunea în acest termen a duratei aflării în stare de reținere și arest a acestuia, de pe 30.05.2018 până la 12.02.2020.

Analizând decizia adoptată, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel, la stabilirea pedepsei și-a motivat soluția prin faptul că, Triboi Cătălin pe parcursul detenției preventive în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, (30.05.2018 - 26.10.2018) – **148 zile**, a fost deținut în condiții contrare art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, perioada, în legătură cu care lui Triboi Cătălin au fost afectate grav drepturile și libertățile fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, iar în consecință fiindu-i aduse daune sănătății, dar și daune morale iremediabile.

Instanța de apel în baza art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, urmare a constatării încălcării drepturilor inculpatului Triboi Cătălin privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, a redus pedeapsa stabilită lui Triboi Cătălin XXXXX, cu **74 zile**.

În acest sens, Colegiul penal lărgit notează că instanța de apel nu a ținut cont întocmai de prevederile alin.(5) art.385 Cod penal, interpretându-le eronat. Astfel, conform alin.(5) art.385 Cod penal, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, *reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv*.

Colegiul penal lărgit, menționează că chestiunea de individualizare a executării pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea atât a unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal în baza căruia este condamnat inculpatul cât și a modului de executare a acesteia.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia, de aceea persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă legală, prin admiterea sau respingerea motivată a tuturor circumstanțelor care caracterizează persoana trasă la răspundere penală.

Dispozițiile art. 61 alin. (1) și (2) Cod penal stabilesc că, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de recurs ordinar statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de motivarea insuficientă a soluției adoptate cu privire la calculul efectuat prin prisma art. 385 alin.(5) Cod penal.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei definitive, cu remiterea cauzei la rejudecare în această parte, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în apelul declarat în prezenta speță, să verifice și să aprecieze în parte toate circumstanțele ce au importanță la stabilirea mărimii pedepsei definitive ce urmează a fi aplicată, să le dea o evaluare cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității acestor circumstanțe argumentarea impactului acestor circumstanțe la determinarea unei pedepse echitabile faptei comise, și să pronunțe o hotărâre întemeiată, în corespundere cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Lupea Georgeta în numele inculpatului, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2020, în cauza penală în privința lui *Triboi Cătălin XXXXX*, în partea stabilirii pedepsei definitive, și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia contestată se menține, fiind irevocabilă în această parte.

Decizia, în partea dispunerii rejudecării cauzei, nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **28 ianuarie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena